

MINISTERSTWO EDUKACJI NARODOWEJ

*Zmiany w przepisach prawa
w zakresie edukacji dzieci
ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi
oraz planowane zmiany w kontekście sposobów
realizacji polityki oświatowej państwa*

Falenty, 24 czerwca 2014 r.

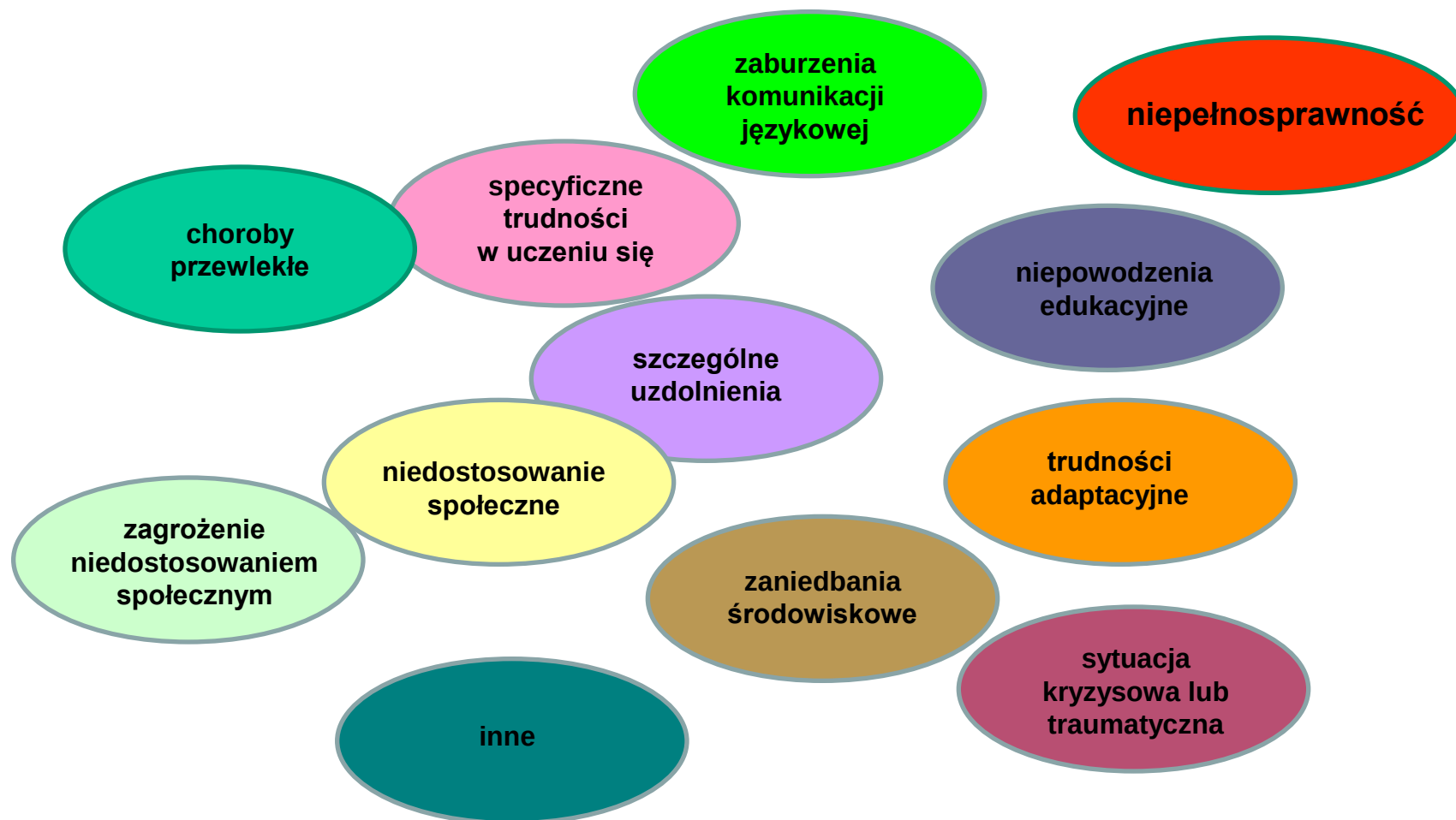
Ustawa o systemie oświaty

System oświaty zapewnia w szczególności:

- dostosowanie treści, metod i organizacji nauczania do możliwości psychofizycznych uczniów, a także możliwość korzystania z **pomocy psychologiczno-pedagogicznej** i specjalnych form pracy dydaktycznej;
- możliwość pobierania nauki we **wszystkich typach szkół** przez uczniów niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi oraz predyspozycjami
- **opiekę nad uczniami niepełnosprawnymi** przez umożliwianie realizowania zindywidualizowanego procesu kształcenia, form i programów nauczania oraz zajęć rewalidacyjnych

*ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.)

Specjalne potrzeby edukacyjne

Kierunki zmian w przepisach prawa

- wczesne wspomaganie rozwoju dziecka
- upowszechnianie wychowania przedszkolnego
- indywidualizacja procesu kształcenia
- pomoc psychologiczno-pedagogiczna jak najwcześniej i jak najbliżej dziecka
- współpraca z rodzicami i uczniami
- standardy kształcenia nauczycieli
- system kompleksowego wspomagania przedszkoli, szkół i placówek

Kształcenie specjalne a obowiązki szkoły

- obowiązkowe i dodatkowe zajęcia edukacyjne
- zajęcia rewalidacyjne dla uczniów niepełnosprawnych
- zajęcia resocjalizacyjne dla uczniów niedostosowanych społecznie
- zajęcia socjoterapeutyczne dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym
- pomoc psychologiczno-pedagogiczną
- dostosowanie warunków i formy sprawdzianu i egzaminów zewnętrznych

w tym w szczególności:

- realizację zaleceń zawartych w orzeczeniu
- odpowiednie warunki do nauki, sprzęt specjalistyczny i środki dydaktyczne
- realizację programu nauczania oraz programu wychowawczego i profilaktyki z wykorzystaniem odpowiednich form i metod pracy
- integrację ze środowiskiem rówieśniczym
- przygotowanie uczniów do samodzielności w życiu dorosłym
- pomoc rodzicom uczniów w zakresie doskonalenia umiejętności niezbędnych we wspieraniu rozwoju ich dzieci

Kierunki dalszych zmian w przepisach prawa

- wdrażanie postanowień Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych – **edukacja włączająca**
- rzetelna i trafna ocena potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dziecka – rozpoznanie, diagnoza specjalistyczna, sformułowanie opinii, orzeczenia
- efektywność kształcenia i udzielanego wsparcia
- trafne ścieżki kształcenia
- dostępne materiały edukacyjne
- upowszechnianie TIK w edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Podręczniki dla uczniów niepełnosprawnych

- ❑ Adaptacje podręczników w systemie Braille'a i druku powiększonym – www.ore.edu.pl
- ❑ Dofinansowanie podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych w ramach Narodowego Programu Stypendialnego
- ❑ Rządowy program „Wyprawka szkolna”
- ❑ Adaptacja podręcznika do kl. I szkoły podstawowej „Nasz elementarz” dla uczniów niepełnosprawnych z dysfunkcją wzroku oraz napotykających na trudności w uczeniu się i/lub komunikowaniu się - druk, PDF, aplikacja
- ❑ Zapewnienie czasopism dla dzieci i młodzieży niewidomych i słabowidzących - druk, PDF, pliki dźwiękowe

Projekt systemowy „Podniesienie efektywności kształcenia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi”

- ❑ Termin realizacji: 2010 – 2011
- ❑ Cel: przygotowanie szkół i placówek, organu nadzoru pedagogicznego i organów prowadzących do realizacji zadań w zakresie organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej i kształcenia specjalnego
- ❑ Efekty:
 - ✓ 489 liderów zmian
 - ✓ spotkania szkoleniowo-informacyjne dla ponad 50 tys. nauczycieli i dyrektorów szkół oraz placówek, pracowników kuratorów oświaty, przedstawicieli JST, uczelni wyższych
 - ✓ materiały dydaktyczne dla dyrektorów, nauczycieli i rodziców, dotyczące pracy z uczniem niepełnosprawnym, dyslektycznym, uczniem zdolnym oraz innego rodzaju specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: www.scholaris.pl

Publikacje, materiały informacyjne

- www.men.gov.pl - zakładka *Jakość edukacji / Nadzór pedagogiczny / Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa*
- *Poradnik przygotowany w 2013 r. przez ORE na zlecenie MEN, we współpracy z MPiPS i MZ : www.ore.edu.pl*

Samorządy i administracja rządowa
NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Informator dla rodziców dotyczący uprawnień dzieci z niepełnosprawnością

IDENTYFIKACJA
EDUKACJI
NARODOWEJ

Seria *One są wśród nas*

- szczegółowe informacje dla pedagogów i opiekunów na temat postępowania z dzieckiem przewlekle chorym w szkole i w przedszkolu
- I seria 2009 r.: *Dziecko przewlekle chore – psychologiczne aspekty funkcjonowania w szkole i przedszkolu*, cukrzyca, astma, hemofilia, padaczka
- II seria 2010 r.: problemy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży
- 2013 r. : publikacja „Wybrane zagadnienia diagnozy psychologicznej dzieci i młodzieży w kontekście wielokulturowości oraz wielojęzyczności”

Materiały konferencyjne

**Nowoczesne technologie
w edukacji włączającej. Polskie
i międzynarodowe wyniki badań
i praktyka (IBE, MEN)**

Warszawa, 26 listopada 2013 r.

<https://m.youtube.com/watch?v=RL3hLCOaw84&feature=youtu.be>

**Diagnoza dojrzałości szkolnej
(IBE, MEN)**

marzec - kwiecień 2014 r.

**9 konferencji: Warszawa, Lublin,
Gdańsk, Katowice, Poznań, Wrocław,
Białystok, Bydgoszcz, Olsztyn**

materiały dla poradni, szkół i rodziców:

<http://eduentuzjasci.pl/pl/materialy.html>

Europejska Agencja ds. Specjalnych Potrzeb i Edukacji Włączającej

- 28 krajów członkowskich
- **Wysłuchanie Młodzieży:** Lizbona (2003 i 2007), Bruksela (2011), Luxemburg (2015)
- **Projekty – m.in.**
 - ✓ Kształcenie nauczycieli przygotowujące do edukacji włączającej. Wyzwania i szanse
 - ✓ Profil nauczyciela edukacji włączającej
 - ✓ Europejskie wzorce dobrej praktyki kształcenia i szkolenia zawodowego
 - ✓ *Organizacja wsparcia uczniów w edukacji włączającej*
 - ✓ *Podnoszenie efektywności kształcenia wszystkich uczących się w edukacji włączającej*
- **Publikacje w języku polskim i angielskim:**
www.european-agency.org

Nowa perspektywa finansowa UE 2014-2020 (PLAN)

- **Programy regionalne: indywidualizacja procesu kształcenia**
- **PO WER: Podniesienie efektywności diagnozy i terapii dzieci i młodzieży w systemie oświaty**

Główny cel projektu:

Podniesienie efektywności diagnozy i terapii dzieci i młodzieży w systemie oświaty poprzez wzmacnianie kompetencji specjalistów zatrudnionych w poradniach psychologiczno-pedagogicznych oraz zwiększenie dostępności do wybranych narzędzi diagnostycznych.

Podstawowe dane projektu:

Okres realizacji:	01.01.2015 – 31.12.2020
Budżet projektu ogółem:	50 000 000,00 zł

Podniesienie efektywności diagnozy i terapii dzieci i młodzieży w systemie oświaty

Planowane rezultaty projektu (wybrane):

- opracowanie narzędzi diagnostycznych do badania rozwoju poznawczego, emocjonalnego, osobowościowego, społecznego oraz wiedzy i umiejętności szkolnych
- normalizacja i walidacja narzędzi diagnostycznych na populacji polskich dzieci i młodzieży polegająca na dokonaniu oceny trafności i rzetelności testu oraz przeprowadzeniu badań psychometrycznych i analiz statystycznych w celu opracowania norm dla populacji dzieci polskich w wieku od 3 do 19 lat, opracowanie podręczników do narzędzi, przekazane do poradni
- doskonalenie kompetencji specjalistów zatrudnionych w poradniach psychologiczno- pedagogicznych
- budowanie i wdrażanie standardów pracy poradni w zakresie merytorycznym i organizacyjnym: seminaria, szkolenia dla koordynatorów, publikacje, konferencje
- utworzenie strony internetowej projektu, w tym zamieszczanie materiałów wspierających pracę poradni, przykładów dobrych praktyk, prowadzenie forum dla specjalistów z różnych dziedzin – w tym dla psychologów, pedagogów, logopedów, rehabilitantów ruchowych
- opracowanie materiałów wspierających pracę poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz ich przekazanie do poradni
- opracowanie i przeprowadzenie konkursu promującego dobre praktyki w zakresie poradnictwa psychologiczno- pedagogicznego
- zorganizowanie ogólnopolskiej konferencji podsumowującej projekt

Dziękuję za uwagę

Elżbieta Neroj

**Naczelnik Wydziału Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych
Departament Zwiększania Szans Edukacyjnych**

e-mail: sekretariat_dzse@men.gov.pl

tel. 22 34 74 228